

UFFE ELBÆK,
ALTERNATIVET

Vækst er noget med flere bundlinjer

INTERVIEW

UFFE ELBÆK,
ALTERNATIVET

N U GÆLDER DET OM at spidse ørerne. Især hvis man på én eller anden måde er beskæftiget med at omsætte politiske idéer til noget, der kan indgå i faglige prognoser og anerkendte beregningsmodeller:

For et bud på økonomisk vækst fra Alternativets stifter og frontfigur, Uffe Elbæk, indeholder mange andre faktorer end dem, der kan rummes i den gængse politiske forestillingsverden. Vækstbegrebet forstås og fortolkes anderledes – ja, alternativt – i forhold til Folketingets øvrige partier.

”Jeg har lyst til at udfordre hele vækstbegrebet. For hvad er god vækst, og hvad er dårlig vækst?,” indleder Uffe Elbæk.

SÅ ER SCENEN SAT. Alternativet har grebet en strømning i tiden og blandt vælgerne, hvor vækst ikke blot er noget, der skal gøres op i forhold til BNP. Partiet mener, at vækst er et vilkår og noget godt, men har et mere analytisk og distanceret forhold til samfundets økonomiske udvikling:

”Det er en super interessant udfordring at arbejde for et samfund, hvor vi udvikler en ny økonomisk forståelse

” Det er helt nødvendigt, at vi allerede fra folkeskolen og op gennem systemet forbereder vores børn og unge på, at den fremtid, de møder, ændrer sig hele tiden.

Uffe Elbæk

og et andet vækstbegreb, end vi har kendt i årtier. Vi skal ikke bare have en økonomisk bundlinje med sorte tal. Vi har i lige så høj grad brug for en social og en miljømæssig bundlinje. For økonomien er ikke målet men midlet til at opnå det gode samfund,” forklarer Uffe Elbæk.

Manden, der ved sidste valg strøg ind i Folketinget med ni mandater (som siden er blevet til ti), er som stifter af og rektor for uddannelsen Kaospiloterne vant til at operere i og geare andre til uforudsigelige miljøer. Det er en erfaring, som han har taget med sig ind i jobbet som en af de ni partiledere i Folketinget.

HAN GRIBER IKKE til de hurtige håndtag og virkemidler for at skabe vækst nu og her. Men han har en plan:

”Vi vil gerne kickstarte ”Den Anden Store Innovationsbølge” i Danmark. Det bliver det største siden andels- og højskolebevægelsen fra 1850’erne og frem. Det var dengang, hvor man gik sammen for at løse udfordringer i meningsfulde fællesskaber. Når vi er bedst, er vi pisse gode til at finde løsninger sammen,” lyder det bramfrit fra Uffe Elbæk, der varsler Generation 2.0 af andelsbevægelsen.

Den gode vækst er, når produktion og udvikling sker bæredygtigt, økologisk og er båret af cirkulær økonomisk tænkning. Det skal styrkes. Omvendt ønsker Uffe Elbæk minusvækst på de områder, hvor vi tapper af jordens og naturens ressourcer, sviner eller bringer mennesker i ubalance, mener Alternativets leder:

”Forskning må gerne vækste, og kunst, kultur og relationer må gerne vækste. Men for eksempel ikke vores forbrug af fossile brændstoffer eller det hurtige forbrug, hvor vi bare smider ting væk,” siger Uffe Elbæk.

ALTERNATIVETS TANKER OM vækst opererer alle på den lidt længere bane og knytter sig i høj grad til undervisnings- og uddannelsesområdet. Uffe Elbæk nævner dog at ville styrke iværksættermiljøet med bedre afskrivningsmuligheder, bedre adgang til risikovillig kapital og mikro-legater. Men det er det langsigtede og de større armbevægelser, der skal generere væksten her i landet:

”Vi skal have en skolerevolution og en pædagogisk re-

volution, som skal skabe bedre balance mellem det teoretiske og det praktiske. I udgangspunktet må der ikke undervises i noget, som man ikke prøver af. Vi skal kunne følge det hele fra idé til virkelighed,” fastslår Uffe Elbæk.

Han vil have introduceret nogle ”kompetencefelter”, der skal gennemsyre hele den måde, vi lærer og lever på. Meningskompetencer, der skal sikre den enkeltes motivation. Styrkede relationskompetencer skal give eleverne evner til at samarbejde og løse konflikter. Forandringskompetencer giver sig selv, mens bedre forhandlingskompetencer vil gøre os bedre i stand til at manøvrere gennem skærene fra idé til færdigt projekt.

”Der er rigtig mange gode idéer rundt omkring i uddannelsessystemet, men der fokuseres for meget på de professionelle kompetencer. Det er helt nødvendigt, at vi allerede fra folkeskolen og op gennem systemet forbereder vores børn og unge på, at den fremtid de møder, ændrer sig hele siden,” påpeger Elbæk.

Han hæfter sig ved den forudsigtelse, at over halvdel af de job, som nutidens unge om få år skal besætte, slet ikke kendes i dag. Det foregår inden for brancher og markeder, som endnu er ukendte for os. Å la hvem troede i 1980’erne, at der globalt nu er millioner af job inden for mobiltelefoni.

”Og så ligger der altså et enormt vækstpotentiale i at finde ud af, hvordan vi genbruger 75 procent af det, vi bruger, og som vi i dag bare smider væk,” mener han.

I UFFE ELBÆKS DNA fra tiden som kaospilot ligger nytænkning, innovation og iværksætterier som en forudsætning for den gode vækst. I det lys er der meget herhjemme, der har et stort forbedringspotentiale.

”Jeg synes, at hele den måde vores uddannelsessystem er indrettet på, slet ikke er god nok. Det fremmer ikke iværksættergenet. Det handler ikke om, at nu skal alle ud og score kassen, men at man tager ansvar for sit eget liv og er medskaber af noget, hvor ambitionen er at lave det, man allerhelst vil. Det er en skaberkraft, som vi skal holde i live hos vores børn,” betoner Alternativets frontfigur, som ikke vil pege på særlige brancher eller fag, som den enkelte bør udfolde sig inden for. ●